

Quickscan natuurtoets

5 woningen 'Het Eiland' te Staphorst

Gemeente Staphorst, sectie AA, nr. 6657, 4486, 4487 (allen deels)

Staphorst Ontwikkeling B.V.

Quickscan natuurtoets

5 woningen 'Het Eiland'

Staphorst

Opdrachtgever: Staphorst Ontwikkeling B.V.

Projectnummer: 3580.01

Datum: 25-10-2021

Projectleider en rapporteur: Laura Tilleman

Autorisatie: Jur Metselaar

Opdrachtnemer: Buro Ontwerp & Omgeving
Velperweg 157
6824 MB Arnhem
Postbus 2033
6802 CA Arnhem
info@ontwerpenomgeving.nl
www.ontwerpenomgeving.nl

INHOUD

Pagina

1	INLEIDING	3
2	PROJECTGEBIED EN WERKZAAMHEDEN.....	4
2.1	Beschrijving projectgebied	4
2.2	Algemene constatering en	4
2.3	Geplande werkzaamheden	5
3	WERKWIJZE.....	6
3.1	Bureauonderzoek	6
3.2	Veldbezoek	6
3.3	Betrouwbaarheid	6
4	BELEIDSKADER	7
4.1	Algemeen	7
4.2	Gebiedsbescherming	7
4.3	Soortbescherming	7
4.4	Houtopstanden	8
5	RESULTATEN	9
5.1	Gebiedsbescherming	9
5.2	Soortbescherming	10
5.3	Samenvatting	16
6	CONCLUSIE	17
6.1	Conclusies soort- en gebiedsbescherming	17
7	LITERATUURLIJST	18
7.1	Referenties	18
7.2	Gebruikte websites	19
7.3	Overige geraadpleegde bronnen	19

1 INLEIDING

In opdracht van Staphorst Ontwikkeling B.V. is door Buro Ontwerp & Omgeving een quickscan natuurtoets uitgevoerd op een aantal percelen langs de Staphorster Kerkweg (delen van Gemeente Staphorst, sectie AA, nr. 6657, 4486, 4487). Het plan voorziet in de realisatie van vijf woningen.

Het doel van de natuurtoets is om een indicatie te krijgen van de aanwezigheid en (mogelijke) effecten van de ingreep op beschermde gebieden en dier- en plantensoorten. Uit deze natuurtoets moet blijken of er nadelige effecten zijn op gebieden met een speciale beschermingsstatus, namelijk: Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk Nederland en de Groene Ontwikkelingszone. Vervolgens worden de mogelijke effecten onderzocht op onder de Wet natuurbescherming beschermde dier- en plantensoorten. Als (nadelige) effecten niet uit te sluiten zijn moet nader onderzoek plaatsvinden, moeten er mitigerende/compenserende maatregelen getroffen worden en/of eventueel een ontheffing van de Wet natuurbescherming worden aangevraagd. Deze natuurtoets is gebaseerd op bureauonderzoek en een veldonderzoek.

In het voorliggende rapport worden achtereenvolgens het projectgebied (hoofdstuk 2), de werkwijze (hoofdstuk 3), het beleidskader (hoofdstuk 4), de resultaten (hoofdstuk 5) en de conclusie (hoofdstuk 6) beschreven.

2 PROJECTGEBIED EN WERKZAAMHEDEN

2.1 Beschrijving projectgebied

Het projectgebied is gelegen ten zuiden van de kern van Staphorst en wordt begrensd door woonmilieus aan de noordzijde, de Staphorster Kerkweg aan de noordoostelijke zijde en agrarische gronden aan de overige zijden. Binnen het projectgebied worden vijf woningen gerealiseerd en wordt de weg De Eugte doorgetrokken vanuit het noordelijke woonmilieu. Op onderstaande afbeelding is de globale begrenzing van het projectgebied weergegeven (figuur 1).

Figuur 1. Ligging projectgebied (rood kader).

2.2 Algemene constatering

Het projectgebied bestaat grotendeels uit een agrarisch perceel waar aardappelen worden geteeld. Er zijn enkele rijsporen van zware voertuigen aanwezig, waar een kleine laag water en modder aanwezig is. In het noordelijke gedeelte werden ten tijde van de quickscan werkzaamheden uitgevoerd aan de weg. Aan de oostelijke zijde van het gebied bevindt zich een bomenrij met wat ruigtekruiden, deze vallen echter buiten het projectgebied. Figuur 2 geeft een impressie van het projectgebied.

Figuur 2. Impressie van het projectgebied. De noordzijde van het gebied (linksboven), één van de rijsporen met water (rechtsboven), de aardappelheuvels (linksonder) en het projectgebied vanuit de westelijke hoek met achteraan de bomenrij (rechtsonder).

2.3 Geplande werkzaamheden

De opdrachtgever is voornemens vijf woningen te realiseren op het agrarisch perceel en de weg vanuit het noordelijk gelegen woonmilieu door te trekken. De bomenrij ten noordoosten van het gebied blijft hierbij behouden.

3 WERKWIJZE

3.1 Bureauonderzoek

Voorafgaand aan het veldbezoek is onderzoek gedaan naar de ligging van het gebied t.o.v. beschermde natuurgebieden, de voorkomende habitats en de verspreidingsgegevens van beschermde soorten in en rondom het gebied. De bronnen die hiervoor zijn geraadpleegd zijn te vinden in de literatuurlijst (zie hoofdstuk 7).

3.2 Veldbezoek

Het veldbezoek is uitgevoerd op 20 oktober 2021 en vond plaats van 10:30 tot 11:10. Tijdens het veldbezoek was het geheel bewolkt, stond er een matige wind (Z4) en het was 16 graden Celsius. Er is gekeken naar het terrein en de geschiktheid hiervan voor beschermde planten- en diersoorten. Ook is gekeken naar de aanwezigheid van beschermde soorten, met inbegrip van sporen als braakballen, uitwerpselen, nesten en andere mogelijke verblijfplaatsen.

3.3 Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de huidige wet- en regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van het projectgebied voor beschermde soorten en het al dan niet voorkomen van deze soorten.

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan natuurtoets geldig is voor een periode van maximaal drie jaar, tenzij de ecologische omstandigheden in deze periode wezenlijk zijn veranderd en/of de Wet natuurbescherming, of wanneer inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan drie jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de natuurtoets opnieuw te onderzoeken.

4 BELEIDSKADER

4.1 Algemeen

De Wet natuurbescherming (Wnb) heeft als doel de natuur te beschermen, te ontwikkelen en de biologische diversiteit te behouden en herstellen. Voor ruimtelijke ingrepen zijn naast de algemene zorgplicht (artikel 1.11) ook hoofdstuk 2 (Natura 2000-gebieden), hoofdstuk 3 (soortenbescherming) en hoofdstuk 4 (houtopstanden) van de Wnb van belang. Beschermde gebieden die geen deel uitmaken van het Natura 2000-netwerk zijn gebieden die behoren tot Natuurnetwerk Nederland of de Groene Ontwikkelingszone. Deze gebieden vallen echter niet onder de Wnb, maar worden op provinciaal niveau beschermd.

4.2 Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden

Natura 2000-gebieden zijn aangewezen op basis van de Vogel- en Habitatrichtlijn van de Europese Unie. Dit zijn gebieden waarin habitats en soorten beschermd worden die van Europees belang zijn. Per Natura 2000-gebied zijn specifieke instandhoudingsdoelen opgesteld. Projecten en andere handelingen die negatieve effecten hebben op de kwaliteit van de habitats en/of de instandhoudingsdoelen van het gebied mogen niet plaatsvinden zonder een vergunning. Dit geldt niet alleen voor projecten en handelingen binnen het Natura 2000-gebied. Ook projecten en handelingen aangrenzend of buiten het gebied kunnen negatieve effecten veroorzaken.

Natuurnetwerk Nederland

Natuurnetwerk Nederland (NNN) bestaat uit een netwerk van natuurgebieden en heeft als doel deze beter met elkaar en omringende agrarische gebieden te verbinden. Het NNN is niet meegenomen in de Wnb; provincies wijzen zelf gebieden aan en dragen de verantwoordelijkheid voor het NNN en zijn behoud en ontwikkeling. In Overijssel zijn de NNN-gebieden aangewezen in de provinciale Omgevingsvisie en beschermd volgens de bijbehorende Omgevingsverordening.

Ruimtelijke ingrepen mogen de kenmerken en waarden van het NNN niet schaden. Dit wordt gewaarborgd door het 'nee, tenzij'-principe. Dit houdt in dat de voorgenomen ontwikkeling geen doorgang kan vinden als er sprake is van significant negatieve effecten, tenzij wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- De ontwikkeling moet van groot openbaar belang zijn;
- Er zijn geen reële alternatieven;
- Negatieve effecten op oppervlakte, samenhang en wezenlijke kenmerken en waarden worden zoveel mogelijk beperkt en de overblijvende effecten worden gelijkwaardig gecompenseerd.

4.3 Soortbescherming

De Wet natuurbescherming kent drie beschermingsregimes voor soorten:

- Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn (Wnb § 3.1)
- Beschermingsregime soorten uit bijlage IV van de Habitatrichtlijn, bijlage II van het verdrag van Bern en bijlage I van het verdrag van Bonn (Wnb § 3.2)
- Beschermingsregime andere soorten (Wnb § 3.3)

In bovengenoemde paragrafen uit het Wnb zijn verbodspalingen vastgesteld en is vastgesteld voor welke handelingen een vrijstelling verleend kan worden. De verbodsbepalingen houden in dat vogels en andere beschermde soorten niet gedood of opzettelijk gestoord mogen worden en nesten, voortplantings- en rustplaatsen niet beschadigd mogen worden. Verder mogen beschermde planten niet geplukt of vernield worden. Als de werkzaamheden van het project leiden tot het overtreden van deze verbodsbepalingen moet worden nagegaan of een provinciale vrijstelling geldt of dat een ontheffing moet worden verkregen.

4.4 Houtopstanden

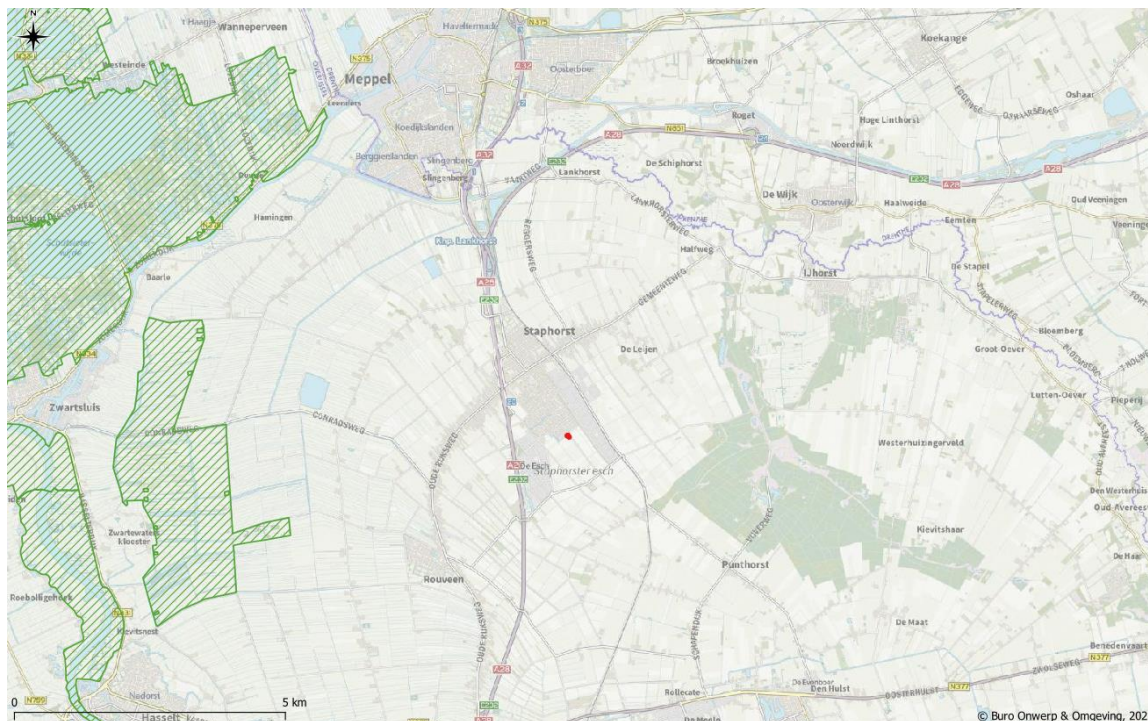
Als houtopstanden buiten de bebouwde kom worden geveld kan er een meld- en herbeplantingsplicht gelden. Dergelijke houtopstanden worden in de Wet natuurbescherming omschreven als een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend die een oppervlakte van 10 are of meer beslaan. Ook wordt een rijbeplanting van meer dan 20 bomen als houtopstand gerekend (Wnb §4.1). Omdat het perceel binnen de bebouwde kom valt is er geen vergunning nodig in het kader van de Wet natuurbescherming. Voor de kap van houtopstanden binnen de bebouwde kom geldt gemeentelijke regelgeving.

5 RESULTATEN

5.1 Gebiedsbescherming

Natura 2000

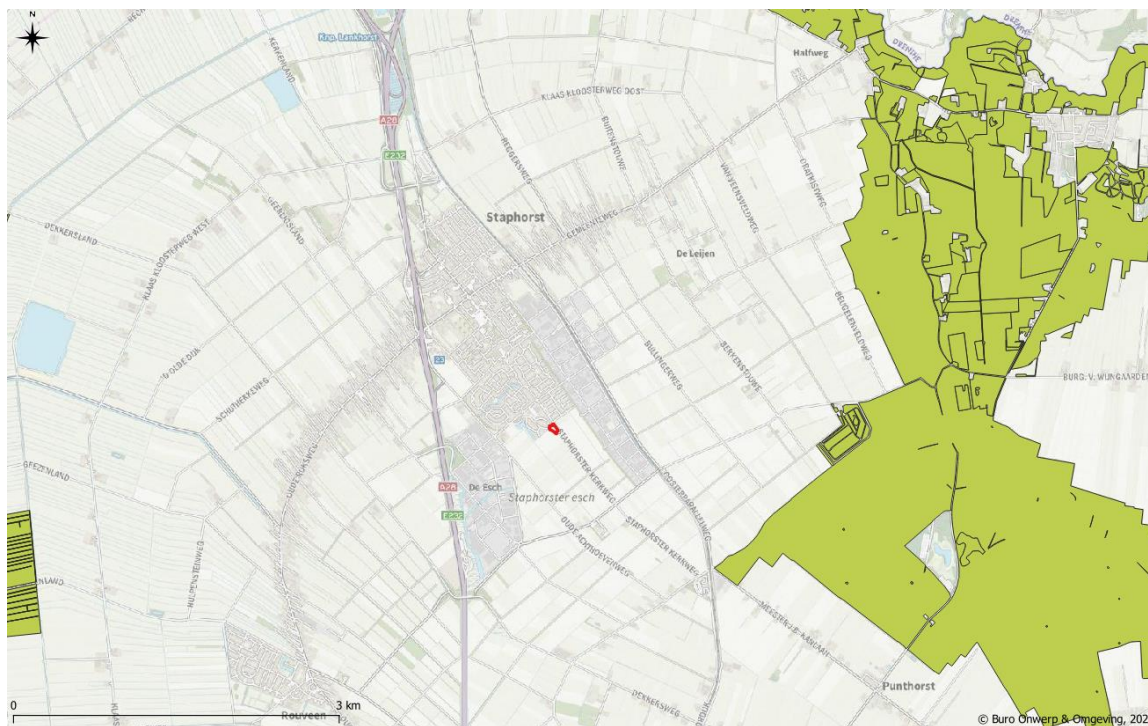
Het projectgebied ligt op ca. 5,4 kilometer ten oosten van het Natura 2000-gebied 'Olde Maten & Veerslootlanden', 7,1 km ten zuidoosten van 'De Wieden' en 8,89 km ten oosten van 'Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht'. Overige Natura 2000-gebieden liggen op meer dan 10 km afstand (figuur 4).

Figuur 4. Ligging projectgebied (rood) t.o.v. de Natura 2000-gebieden (groen).

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ligt op 5,4 kilometer afstand van het projectgebied. Verstoringen die bij woningbouw aan bod kunnen komen zijn oppervlakteverlies, versnippering, verontreiniging, verdroging, optische verstoring, verstoring door geluid/licht/trilling en verstoring door mechanische effecten. Gezien de afstand worden bovenstaande verstoringen echter niet verwacht op de Natura 2000-gebieden. Door het gebruik van werktuigen kunnen er wel indirecte gevolgen zijn door stikstofdepositie vanuit de lucht. De tijdelijke emissie in de realisatiefase is vanaf 1 juli 2021 echter vrijgesteld volgens de Wijzigingswet Wet natuurbescherming en Omgevingswet (stikstofreductie en natuurverbetering) en kan daardoor zonder vergunning plaatsvinden (Rijksoverheid, 2021). De vrijstelling heeft echter geen betrekking op de gebruiksfase. Er wordt daarom aanbevolen om een AERIUS-berekening uit te voeren om negatieve effecten ten gevolge van stikstofdepositie uit te kunnen sluiten.

Het projectgebied ligt op circa 1,98 kilometer afstand van gebieden die behoren tot Natuurnetwerk Nederland (NNN) (figuur 5). Gezien de ligging buiten het deze gebieden worden de kernkwaliteiten van het NNN tijdens de werkzaamheden niet aangetast.

Figuur 5. Globale ligging projectgebied (rood) t.o.v. Natuurnetwerk Nederland (lichtgroen)

Houtopstanden

Er bevinden zich geen bomen in het projectgebied, waardoor er geen gebruik gemaakt hoeft te worden van een eventuele kapvergunning.

5.2 Soortbescherming

Vleermuizen

Op basis van openbare verspreidingsgegevens kunnen in de omgeving van het projectgebied de volgende vleermuissoorten voorkomen: Gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, baardvleermuis, gewone grootoorvleermuis, meervleermuis en watervleermuis. Alle vleermuissoorten vallen onder de Habitatrichtlijn (artikel 3.5 Wnb).

Verblijfplaatsen

Vleermuizen kunnen globaal worden opgedeeld in boombewonende soorten zoals de rosse vleermuis en gebouwbewonende soorten zoals de gewone dwergvleermuis. Er zijn ook soorten die zowel gebouw- als boombewonend zijn. Vervolgens wordt er onderscheid gemaakt in typen verblijfplaatsen, bijvoorbeeld zomer- en paarverblijven.

Er zijn geen bomen of gebouwen aanwezig in het projectgebied, waardoor negatieve effecten op verblijfplaatsen van boom- en gebouwbewonende vleermuizen kunnen worden uitgesloten.

Vliegroutes

Vleermuizen volgen vaak lijnvormige elementen om heen en weer te bewegen tussen de verblijfplaatsen en foerageergebieden. Het behoud van lijnvormige landschapselementen is daarom van groot belang voor de instandhouding van vleermuispopulaties. Er zijn geen bomen of lijnvormige elementen aanwezig in het gebied, waardoor er geen kwetsbare verbindingen worden aangetast. Omdat vleermuizen voldoende gelegenheid hebben om door het landschap te navigeren kunnen negatieve effecten op vliegroutes worden uitgesloten.

Foerageergebieden

De in Nederland voorkomende vleermuizen leven allemaal van insecten. Ze foerageren daarom op allerlei plekken waar veel vliegende insecten aanwezig zijn. Enkele voorbeelden van dit soort gebieden zijn wind-beschutte plaatsen langs lijnvormige elementen (bijv. sloten, beken en houtwallen), maar ook open plekken in bosgebieden of langs oevers met rietkragen. Bij het verdwijnen van essentiële foerageergebieden gaan de verblijfplaatsen ook verloren. Er zijn geen elementen aanwezig in het projectgebied die kunnen dienen als essentieel foerageergebied. Negatieve effecten op essentiële foerageergebieden kunnen daarvoor worden uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren

Algemene soorten

Op basis van de openbare verspreidingsgegevens zijn verschillende algemene grondgebonden zoogdieren te verwachten in en rondom het projectgebied. Enkele voorbeelden hiervan zijn de huisspitsmuis en het konijn. Het is niet uit te sluiten dat deze zoogdieren in het projectgebied aanwezig zijn tijdens de werkzaamheden. Voor de meeste grondgebonden zoogdieren geldt in Overijssel een vrijstelling van de Wet natuurbescherming. Wel geldt voor deze soorten de algemene zorgplicht (artikel 1.11 Wnb), waarbij alle handelingen die nadelige gevolgen veroorzaken achterwege gelaten moeten worden. Indien dit niet mogelijk is moeten maatregelen worden genomen om negatieve effecten te voorkomen of beperken.

Strikt beschermde soorten

Op basis van verspreidingsgegevens kunnen de eekhoorn, das, boommarter, steenmarter, bunzing, hermelijn, wezel, eikelmuis en egel in de omgeving van het projectgebied voorkomen. Van deze soorten kunnen de eekhoorn, boommarter, steenmarter en eikelmuis op voorhand worden uitgesloten omdat deze soorten verblijfplaatsen hebben in bomen of gebouwen en deze elementen niet aanwezig zijn binnen het projectgebied.

De das is een nachttactieve soort en komt voor in kleinschalige landbouwlandschappen. Burchten worden aangetroffen in houtwallen, langs bosranden, singels en heggen. De burchtingangen maken deel uit van een uitgebreid holenstelsel van lange gangen en kamers die onderling verbonden zijn. Een typische burcht heeft drie à tien ingangen (Zoogdierverseniging, 2020^a). Binnen de begrenzing van het projectgebied werden geen burchtingangen aangetroffen. Daarnaast is het perceel nog in gebruik voor aardappelteelt. Negatieve effecten op de soort kunnen daarom worden uitgesloten.

De bunzing, hermelijn en wezel zijn kleine marterachtigen die in kleinschalige cultuurlandschappen voorkomen (Bouwens, 2017). Alle kleine marters zoeken graag dekking in houtwallen, houtstapels of heggen. Ze nestelen vaak in hopen van andere diersoorten. Zo wordt de bunzing vaak aangetroffen in de hopen van konijnen, mollen, vossen en dassen, maar bijvoorbeeld ook andere beschutte ruimtes zoals onder boomwortels of takkenrillen. De hermelijn nestelt meestal in de hopen van mollen en konijnen en de wezel vooral in hopen van muizen, ratten en konijnen (Veldman & Troost, 2019). Zowel de rust- en verblijfplaatsen als de functionele leefomgeving van de kleine marters zijn beschermd. Het projectgebied ligt aan de rand van de kern van Staphorst en bevindt zich in agrarisch gebied. Het projectgebied biedt echter onvoldoende schuilmogelijkheden voor de kleine marters om te kunnen dienen als verblijfplaats. Daarnaast werden er geen hopen aangetroffen. De strook bosschages aan de noordelijke rand is eventueel wel geschikt, maar behoren niet tot het projectgebied en blijven bij de ontwikkeling behouden. Negatieve effecten op kleine marterachtigen kunnen daarom worden uitgesloten.

De egel is een nachttactieve soort die voorkomt in bijna alle landschapstypen. Ze hebben echter een voorkeur voor tuinen, bosranden, struweel en loofbossen met voldoende ondergroei. De zomer- en winternesten bevinden zich in een nest van bladeren, takken en ander plantaardig materiaal. 's Zomers slapen ze ook in dicht struikgewas of in konijnenhopen (Veldman & Troost, 2019). In het projectgebied is te weinig ondergroei aanwezig om te kunnen dienen als verblijfplaats voor de egel en er zijn geen nesten aangetroffen. De strook bosschages aan de noordelijke rand is eventueel wel geschikt, maar behoren niet tot het projectgebied en blijven bij de ontwikkeling behouden. Negatieve effecten op de egel kunnen daarom worden uitgesloten.

Vogels

Algemene soorten

Verschillende algemene vogelsoorten kunnen voorkomen in en rondom het projectgebied. Tijdens het veldbezoek is één zwarte kraai waargenomen. Alle in het wild levende vogelsoorten mogen niet opzettelijk gestoord, gevangen of gedood worden volgens de Vogelrichtlijn (artikel 3.1 Wnb). Tevens zijn alle vogelsoorten tijdens het broedseizoen beschermd. Hier geldt dat buiten het broedseizoen gewerkt moet worden om verstoring te voorkomen. Voor de meeste vogels kan worden aangenomen dat het broedseizoen van maart tot en met juli loopt, maar bij enkele soorten begint het seizoen eerder of loopt het langer door. Geldend hierbij is de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

Strikt beschermde soorten

Van sommige vogelsoorten zijn de vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond beschermd. Rondom de kern van Staphorst kunnen dit de volgende soorten zijn: torenvalk, buizerd, sperwer, ransuil, steenuil, kerkuil, ooievaar, gierzwaluw, boerenzwaluw, huiszwaluw, roek en huismus. Van deze strikt beschermde soorten kunnen de torenvalk, buizerd, sperwer, ransuil en roek op voorhand worden uitgesloten aangezien deze soorten in bosrijke gebieden, parken of bomen nestelen. Daarnaast kunnen ook de kerkuil, huiszwaluw, boerenzwaluw, gierzwaluw en huismus worden uitgesloten omdat deze soorten in gebouwen nestelen. Ook de steenuil kan worden uitgesloten, deze soort broedt in bomen of gebouwen. Er zijn geen bomen of gebouwen aanwezig in het projectgebied die kunnen dienen als verblijfplaats.

De ooievaar komt voor in cultuurlandschappen en broedt op schoorstenen, kerktorens, telefoonpalen, in bomen, hoogspanningsmasten of speciaal voor de soort gemaakte ooievaarspalen. De nesten zijn groot en daardoor goed herkenbaar (Vogelbescherming Nederland, 2021). In het projectgebied zijn echter geen nesten van de ooievaar aanwezig. Negatieve effecten op de vaste rust- en nestplaatsen van de ooievaar kunnen worden uitgesloten.

Er is één huismus waargenomen tijdens het veldbezoek, maar deze bevond zich op het perceel ten noorden van het projectgebied. Daarnaast zijn er ook geen (groene) elementen die kunnen dienen als essentieel leefgebied voor de huismus of andere strikt beschermde soorten. Negatieve effecten op strikt beschermde vogelsoorten kunnen daarom worden uitgesloten.

Naast strikt beschermde soorten, staan er ook soorten in de Wet natuurbescherming beschreven waarvan het nest alleen jaarrond beschermd is als er zwaarwegende ecologische redenen zijn. In de omgeving van het projectgebied kunnen dit de volgende soorten zijn: blauwe reiger, wulp, groene specht, grote bonte specht, kleine bonte specht, veldleeuwerik, oeverzwaluw, boomkruiper, spreeuw, bonte vliegenvanger, grauwe vliegenvanger, gekraagde roodstaart, zwarte roodstaart en ringmus. Dit zijn voornamelijk holenbroeders, maar ook soorten die afhankelijk zijn van akkerland en weides of soorten die op of tegen gebouwen aan nestelen. Voor de meeste soorten geldt dat ze in de omgeving van het projectgebied voldoende uitwijkmogelijkheden hebben, waardoor er geen ecologisch zwaarwegende redenen zijn om potentiële nesten van deze soorten jaarrond te beschermen. Voor soorten die afhankelijk zijn van akkerland en weides geldt dat deze in vrijwel heel Nederland zeer sterk in aantal zijn afgenomen. In de omgeving van Staphorst kan het gaan om de wulp, veldleeuwerik en ringmus. De wulp en veldleeuwerik broeden met name in vochtige weidegebieden en de veldleeuwerik ook op graanakkers. Aangezien het hier gaat om een aardappelveld zijn broedgevallen van deze soorten niet te verwachten. Het projectgebied grenst overigens aan de bebouwde kom en beide soorten vermijden bebouwing. Daarnaast zijn er geen boom-holtes of nestkasten aanwezig voor de ringmus en bevat het gebied te weinig kleinschalige elementen, waardoor ook negatieve effecten op deze soort zijn uitgesloten.

Reptielen en amfibieën

Algemene soorten

Op basis van de openbare verspreidingsgegevens zijn er verschillende algemene amfibieën te verwachten in en rondom het projectgebied. Enkele voorbeelden hiervan zijn de gewone pad en de bruine kikker. Voor de algemene amfibieën geldt een vrijstelling van de Wet natuurbescherming. Verder geldt wel de zorgplicht (artikel 1.11 Wnb), waarbij handelingen die nadelige effecten hebben achterwege moeten worden gelaten. Indien dit niet mogelijk is moeten maatregelen worden genomen om negatieve effecten te voorkomen of beperken.

Strikt beschermde soorten

Uit de openbare beschikbare verspreidingsgegevens blijkt dat de levendbarende hagedis en hazelworm in de omgeving van het projectgebied kunnen voorkomen. Deze soorten worden beschermd volgens de Habitatrichtlijn (artikel 3.5 Wnb).

De levendbarende hagedis komt voornamelijk voor op heidevelden en hoogvenen en wordt hier vaak op vochtige plekken waargenomen. De soort komt ook voor in bermen, ruige graslanden, open bossen en duingebieden (BIJ12, 2017^d; RAVON, 2020^b). Het projectgebied bestaat voornamelijk uit een agrarisch perceel dat in gebruik is voor aardappelteelt en vormt daardoor geen geschikte leefomgeving. Recente waarnemingen zijn afkomstig uit natuurgebieden 'De Zwarte Dennen' en 'Zwarte Venen' wat op 3,3 km ten oosten van het projectgebied ligt. Negatieve effecten op de levendbarende hagedis kunnen daarom worden uitgesloten.

De hazelworm verblijft vaak onder vegetatie en dood hout en komt voornamelijk voor in open bossen, bosranden, heideterreinen, houtwallen en bermen op zand- en lössgronden (RAVON, 2021^a). Deze soort kan eveneens worden uitgesloten omdat geschikt habitat ontbreekt en recente waarnemingen afkomstig zijn uit natuurgebied 'Zwarte Venen' wat op 3,3 km ten oosten van het projectgebied ligt.

Vlinders

Uit de openbare beschikbare verspreidingsgegevens blijkt dat de grote vos, kommavlinder, bruine eikenpage en grote weerschijnvlinder eventueel te verwachten zijn in de omgeving van het projectgebied. Deze soorten zijn nationaal beschermd volgens artikel 3.10 van de Wnb.

De grote vos is een zeldzame, migrerende vlinder die als imago overwintert in oude, houten schuren, in holle bomen en tussen houtstapels. De soort legt haar eitjes rond de bovenste takken van hoogopgaande bomen. In Nederland voorzien iepen in 96% van de gevallen in de voortplantingsplaatsen voor deze soort. Sommige wilgensoorten, de pruim en de zoete kers vullen de overige 4% op (Nederlands Soortenregister, 2021). Er zijn echter geen geschikte waardplanten of overwinteringslocaties voor de soort, waardoor negatieve effecten kunnen worden uitgesloten.

De kommavlinder gebruikt schapengras, buntgras en struikgras als waardplanten en wordt aangetroffen op droge, open graslanden, duinen en heidegebieden (De Vlinderstichting, 2021^d). In het projectgebied zijn de waardplanten niet aanwezig en het voldoet niet aan de eisen die de soort stelt aan zijn leefgebied. Negatieve effecten op de kommavlinder kunnen worden uitgesloten.

De bruine eikenpage is een vrij zeldzame vlinder die voorkomt op hogere zandgronden. De soort gedijt goed op gebieden met een combinatie van lage eiken en braam. Verder behoort koninginnekruid ook tot één van de nectarplanten. Het projectgebied vormt geen geschikt leefgebied voor de soort. Aan de rand van het projectgebied zijn wel een aantal kleine zomereiken en lage braamstruiken waargenomen. Deze behoren echter niet tot het projectgebied en blijven behouden bij de ontwikkeling. Negatieve effecten op de bruine eikenpage kunnen worden uitgesloten.

De grote weerschijnvlinder gebruikt de boswilg en grauwe wilg als waardplant en komt voornamelijk voor rond oude, vochtige loofbossen, wilgenbroekbossen of bossen langs beekdalen. In de periode waarin het veldbezoek is uitgevoerd overwintert de soort als rups tussen boomschors van de waardplant (De Vlinderstichting, 2021^c). Aan de rand van het projectgebied zijn enkele boswilgen waargenomen, maar deze zijn van onvoldoende omvang om tot waardplant te dienen. Ook blijven deze bij de ontwikkeling behouden. Vanwege de afwezigheid van geschikte waardplanten en een geschikte habitat kunnen negatieve effecten op de grote weerschijnvlinder worden uitgesloten.

Overige beschermde diersoorten

De aanwezigheid van beschermde vissen en weekdieren rondom het projectgebied kan worden uitgesloten. Er is namelijk geen geschikt oppervlaktewater aanwezig in het projectgebied, waardoor het gebied ongeschikt is voor deze soortgroepen. Verder kunnen de gevlekte witsnuitlibel en de beekrombout voorkomen in de omgeving van het projectgebied. De beekrombout komt voor in verschillende typen stromend water en kan daarom op voorhand worden uitgesloten. De gevlekte witsnuitlibel komt voor in laagveenmoerassen en vegetatierijke vennen en duinplassen (Vlinderstichting, 2021^b). Deze soort kan eveneens worden uitgesloten omdat geschikt habitat ontbreekt en recente waarnemingen afkomstig zijn uit natuurgebied 'Zwarte Venen' wat op 3,3 km ten oosten van het projectgebied ligt.

Vaatplanten en mossen

Op basis van de openbare verspreidingsgegevens blijkt dat er geen strikt beschermde plantensoorten te verwachten zijn in de omgeving van het projectgebied. Binnen het projectgebied zijn enkel algemene soorten waargenomen, zoals gewone braam, vogelmuur, smalle weegbree, heermoes, witte klaver en Europese hanenpoot.

5.3 Samenvatting

Onderstaande tabel geeft de soorten die (mogelijk) aanwezig zijn weer, de effecten waar ze last van hebben en eventuele vervolgstappen die genomen moeten worden.

Soortgroep	Soort(en)	Aanwezigheid	Mogelijk effect	Opmerkingen
Vleermuizen	Verblijfplaatsen gebouwbewonende soorten	Nee	-	-
	Verblijfplaatsen boom-bewonende soorten	Nee	-	-
	Foerageergebieden	Nee	-	-
	Vliegroutes	Nee	-	-
Grondgebonden zoogdiersoorten	Algemene soorten	Mogelijk	Nee*	-
	Strikt beschermde soorten	Nee	-	-
Vogels	Algemene soorten	Mogelijk	Verstoring nestplaatsen	Werken buiten broedseizoen
	Strikt beschermde soorten	Nee	-	-
Reptielen en amfibieën	Algemene soorten	Mogelijk	Nee*	-
	Strikt beschermde soorten	Nee	-	-
Overige diersoorten	Strikt beschermde soorten	Nee	-	-
Vaatplanten	Strikt beschermde soorten	Nee	-	-

*Er dient rekening te worden gehouden met de algemene zorgplicht.

6 CONCLUSIE

6.1 Conclusies soort- en gebiedsbescherming

Er is onderzoek gedaan naar de mogelijke effecten van het project op beschermde natuurgebieden. Daarnaast zijn de mogelijke effecten op vaste rust- en verblijfplaatsen van beschermde dier- en plantensoorten (Wnb) onderzocht.

Gebiedsbescherming

Er worden geen negatieve effecten verwacht op de Natura 2000-gebieden. Het dichtstbijzijnde gebied bevindt zich op 5,4 kilometer. Hierdoor worden er geen negatieve effecten verwacht als versnippering, vervuiling of verstoring door trilling en geluid. Wel vindt er mogelijk stikstofdepositie plaats op stikstofgevoelige habitattypen. De tijdelijke emissie in de realisatiefase is vanaf 1 juli 2021 vrijgesteld volgens de Wijzigingswet Wet natuurbescherming en Omgevingswet (stikstofreductie en natuurverbetering) en kan daardoor zonder vergunning plaatsvinden (Rijksoverheid, 2021). De vrijstelling heeft echter geen betrekking op de gebruiksfase. Er wordt daarom aanbevolen om een AERIUS-berekening uit te voeren om negatieve effecten ten gevolge van stikstofdepositie uit te kunnen sluiten.

Daarnaast ligt het projectgebied op circa 1,98 kilometer afstand van gebieden die behoren tot Natuurnetwerk Nederland (NNN). Gezien de ligging buiten deze gebieden worden de kernkwaliteiten van het NNN tijdens de werkzaamheden niet aangetast.

Houtopstanden

Er bevinden zich geen bomen in het projectgebied, waardoor er geen gebruik gemaakt hoeft te worden van een eventuele kapvergunning.

Soortbescherming

Naar aanleiding van de quickscan kan worden geconcludeerd dat er geen strikt beschermde plant- en diersoorten voorkomen in het projectgebied. Er is daarom geen nader ecologisch onderzoek nodig en de werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd zonder een ontheffing van de Wet natuurbescherming.

Algemene soorten

Het kan zijn dat er tijdens de werkzaamheden algemene diersoorten op het perceel voorkomen. Hierbij moet de algemene zorgplicht in acht worden genomen (artikel 1.11 Wnb), waarbij handelingen die nadelige effecten hebben achterwege moeten worden gelaten. Indien dit niet mogelijk is moeten maatregelen worden genomen om negatieve effecten te voorkomen of beperken. Tevens zijn alle vogelsoorten tijdens het broedseizoen beschermd. Hier geldt dat buiten het broedseizoen gewerkt moet worden om verstoring te voorkomen. Voor de meeste vogels kan worden aangenomen dat het broedseizoen van maart tot en met juli loopt, maar bij enkele soorten begint het seizoen eerder of loopt het langer door. Geldend hierbij is de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

7 LITERATUURLIJST

7.1 Referenties

- BIJ12 (2017^a). *Kennisdocument Gewone dwergvleermuis, Pipistrellus pipistrellus, versie 1.0, juli 2017*. Utrecht, Nederland: BIJ12
- BIJ12 (2017^b). *Kennisdocument Gierzwaluw, Apus apus, versie 1.0, juli 2017*. BIJ12: Utrecht, Nederland.
- BIJ12 (2017^c). *Kennisdocument Huismus, Passer domesticus, versie 1.0, juli 2017*. Utrecht, Nederland: BIJ12
- BIJ12 (2017^d). *Kennisdocument Zandhagedis, Lacerta agilis, versie 1.0, juli 2017*. Utrecht, Nederland: BIJ12.
- Bouwens, S. (2017). *Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming*. 's-Hertogenbosch, Nederland: Zoogdiervereniging Nederland en Provincie Noord-Brabant
- Nederlands Soortenregister (2021). *Grote vos, Nymphalis polychloros*. Geraadpleegd op 20 oktober 2021 via https://www.nederlandsesoorten.nl/linnaeus_ng/app/views/species/nsr_taxon.php?id=168189&cat=152
- Pluijm, A. van der (2008). *Tonghaarmuts, Orthotrichum rogeri Brid.* In: Kalkman, V.J., De soorten van het leefgebiedenbeleid.
- RAVON (2021^a). *Hazelworm, Anguis fragilis*. Geraadpleegd op 21 oktober 2021 via <https://www.ravon.nl/Soor-ten/Soortinformatie/hazelworm>
- RAVON (2021^b). *Levendbarende Hagedis, Zootoca vivipara*. Geraadpleegd op 21 oktober 2021 via <https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie/levendbarende-hagedis>
- Veldman, J. & Troost, C. (2019). *Brochure Soortenbescherming in Overijssel: Bunzing, egel, hermelijn en wezel*. Zwolle, Nederland: Provincie Overijssel.
- Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus & Zoogdiervereniging (2021). *Vleermuisprotocol 2021, januari 2021*. www.netwerkgroenebureaus.nl en www.zoogdiervereniging.nl
- De Vlinderstichting (2021^a). *Bruine eikenpage, Satyrium ilicis*. Geraadpleegd op 20 oktober 2021 via <https://www.vlinderstichting.nl/vlinders/overzicht-vlinders/details-vlinder/bruine-eikenpage>
- De Vlinderstichting (2021^b). *Gevlekte witsnuitlibel, Leucorrhinia pectoralis*. Geraadpleegd op 21 oktober 2021 via <https://www.vlinderstichting.nl/libellen/overzicht-libellen/details-libel/gevlekte-witsnuitlibel>
- De Vlinderstichting (2021^c). *Grote weerschijnvlinder, Apatura iris*. Geraadpleegd op 20 oktober 2021 via <https://www.vlinderstichting.nl/vlinders/overzicht-vlinders/details-vlinder/grote-weerschijnvlinder>

De Vlinderstichting (2020^d). *Kommavlinder, Hesperia comma*. Geraadpleegd op 20 oktober 2021 via <https://www.vlinderstichting.nl/vlinders/overzicht-vlinders/details-vlinder/kommavlinder>

Vogelbescherming Nederland (2021). Ooievaar. Geraadpleegd op 21 oktober 2021 via <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/ooievaar>

Zoogdiervereniging (2021^a). *Wezel*. Geraadpleegd op 21 oktober 2021 via <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/wezel>

Zoogdiervereniging (2021^b). *Das*. Geraadpleegd op 21 oktober 2021 via <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/das>

7.2 Gebruikte websites

www.pdok.nl
www.ravon.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.waarneming.nl
www.zoogdiervereniging.nl

7.3 Overige geraadpleegde bronnen

Dietz, C. & Kiefer, A. (2016). *Bats of Britain and Europe*. Londen, Verenigd Koninkrijk: Bloomsbury Publishing.

Jędrzejewski, W. & Sidorovich, V. (2010). *The art of tracking animals*. Białowieża, Polen: Mammal Research Institute Polish Academy of Sciences Białowieża.

Svensson, L., Mullarney, K. & Zetterström, D. (2009). *Birds of Europe (2e ed.)*. Londen, Verenigd Koninkrijk: HarperCollins Publishers.

Vogelbescherming Nederland & Stichting Veldonderzoek Flora en Fauna (2007). *Topografische atlas voor flora en fauna van Nederland (1e ed.)*. Papendrecht, Nederland: Mouthaan Grafisch Bedrijf.

